

AGENTÚRA PRE RIADENIE DLHU A LIKVIDITY

Radlinského 32
813 19 - Bratislava

Výročná správa za rok 2003

Bratislava, marec 2004

1. Identifikačné údaje organizácie

Názov: Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity
Adresa: Radlinského 32, 813 19 Bratislava
Telefón: +421 2 57262503
Fax: +421 2 52450381
Internet: www.ardal.sk
Rezort: Ministerstvo financií SR

Štatutárny zástupca: Ing. Daniel Bytčánek, riaditeľ
Vedenie: Ing. Tomáš Kapusta, CSc., vedúci odboru riadenia dlhu
Ing. Martin Viest, vedúci odboru riadenia likvidity a zabezpečovacích operácií
Mgr. Alena Delinčáková, vedúca odboru riadenia rizík/Middle Office
Ing. Zuzana Valentová, vedúca odboru Back Office
Ing. Ján Tencer, vedúci odboru všeobecnej správy a osobný úrad

Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity (ďalej aj „ARDAL“) vznikla podľa § 14 zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 386/2002 Z. z. Je rozpočtovou organizáciou, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami napojená na štátny rozpočet prostredníctvom kapitoly Ministerstva financií SR (ďalej aj „MF SR“). ARDAL je obchodník s cennými papiermi podľa § 54 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa zákona o Štátnej pokladnici.

Predmet činnosti ARDAL:

- spolupracuje s ministerstvom pri vypracovaní stratégie financovania štátneho dlhu,
- organizuje a realizuje splácanie štátneho dlhu,
- poskytuje ministerstvu stanoviská k podmienkam úverových zmlúv,
- zabezpečuje vydávanie štátnych cenných papierov,
- vykonáva vysporiadanie obchodov s cennými papiermi,
- vykonáva výplatu menovitých hodnôt a výnosov zo štátnych cenných papierov,
- vykonáva zabezpečovacie prevody cenných papierov,
- vykonáva finančné operácie s investičnými nástrojmi vrátane operácií s finančnými derivátmi súvisiace s riadením rizík štátneho dlhu a likvidity na jedinom účte,
- vykonáva spätné odkúpenie nesplateného štátneho dlhu,
- vykonáva predčasné splatenie štátneho dlhu, ak je to uvedené v zmluvnej dokumentácii alebo v emisných podmienkach,
- vykonáva finančné operácie na finančnom trhu s dočasne voľnými prostriedkami na jedinom účte Štátnej pokladnice na základe poverenia Štátnej pokladnice (ďalej aj „ŠP“),
- poskytuje údaje na účely účtovania a vedenia evidencie štátneho dlhu ministerstvu,
- poskytuje údaje na účely účtovania a vedenia evidencie o finančných operáciách podľa písmena k.) a o.) Štátnej pokladnici,
- spolupracuje s ministerstvom a Národnou bankou Slovenska v oblastiach týkajúcich sa ich pôsobnosti, ktoré sú ustanovené zákonom,
- vykonáva na finančnom trhu finančné operácie s investičnými nástrojmi vrátane operácií s finančnými derivátmi na preklenutie dočasného nesúladu medzi príjmami a výdavkami štátneho rozpočtu v rozpočtovom roku a na zabezpečenie likvidity na jedinom účte.

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

Reforma verejných financií v oblasti riadenia štátneho dlhu začala v roku 2002 a to schválením zákona č. 386/2002 Z. z. o štátnom dlhu a štátnych zárukách, vymedzením základných inštitucionálnych a politických rámcov tejto oblasti, a schválením zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Vznik ARDAL je súčasťou reformných krokov, cieľom ktorých je vytvoriť moderný režim riadenia dlhu a likvidity vychádzajúci z najlepšej medzinárodnej praxe krajín EÚ.

Úlohou Agentúry pre riadenie dlhu a likvidity bude od roku 2004 najmä :

- zabezpečiť profesionálne riadenie dlhu a likvidity, v rámci ktorého bude potrebné aj optimalizovať štruktúru dlhu a náklady s ním spojené na základe analýzy trhu, analýzy portfólia dlhu a vypracovaného systému riadenia rizík,
- umožniť oddelenie operatívneho riadenia dlhu a likvidity od formulovania politiky a kontroly dodržiavania rámcov a pravidiel,
- výrazne zlepšiť komunikáciu s finančným a kapitálovým trhom a investormi - pokúsiť sa v spolupráci s MF SR a ostatnými inštitúciami pôsobiacimi na finančnom a kapitálovom trhu zvýšiť likviditu a transparentnosť trhu so štátnymi cennými papiermi (ďalej aj „ŠCP“),
- zabezpečiť flexibilitu operatívneho riadenia dlhu,
- na medzinárodnej úrovni napomáhať pri integrácii slovenského finančného trhu a finančného riadenia okruhu verejných financií s krajinami EÚ.

Nový systém riadenia dlhu a likvidity, ktorý je súčasťou reformy riadenia verejných financií začal fungovať od 1. januára 2004, keď ARDAL prevzala plnú zodpovednosť za operatívne riadenie dlhu. Od začiatku roka 2004 je ARDAL zodpovedná za výkon riadenia štátneho dlhu a bude predovšetkým:

- pre ministerstvo zabezpečovať vydávanie štátnych cenných papierov vrátane realizácie aukcií,
- podieľať sa na tvorbe stratégie riadenia dlhu,
- v spolupráci so Štátnou pokladnicou zodpovedať za zabezpečenie dennej platobnej schopnosti štátu,

- vykonávať finančné operácie na finančnom trhu súvisiace so zabezpečením proti trhovým rizikám pri riadení dlhu a likvidity,
- v spolupráci so Štátnou pokladnicou riadiť a optimalizovať zostatok na jedinom účte Štátnej pokladnice,
- poskytovať NBS podklady pre vyporiadanie emisií štátnych cenných papierov,
- vypracovávať operatívny plán zdrojov a potrieb financovania priebežného schodku štátneho rozpočtu a splatného štátneho dlhu,
- spolupracovať s MF SR pri evidovaní, vykazovaní a analýzach štátneho dlhu a likvidity podľa požiadaviek ministerstva a zabezpečovať ostatné činnosti v súlade s platnými normami.

Po zvládnutí operatívneho riadenia dlhu Agentúrou sa reforma v oblasti riadenia dlhu zameria na skvalitnenie procesu rozhodovania, stanovenie regulačných opatrení, limitov a noriem pre riadenie dlhu. Cieľom a zmyslom fungovania Agentúry bude „zabezpečenie likvidity a prístupu na trh pre financovanie potrieb štátu transparentným, obozretným a nákladovo úsporným spôsobom, a zároveň dosiahnutie stavu, aby náklady dlhovej služby boli v čase minimálne, za predpokladu udržania rizík obsiahnutých v dlhovom portfóliu na akceptovateľnej úrovni“.

Medzi najvýznamnejšie výhody oddelenia riadenia štátneho dlhu do samostatnej inštitúcie - agentúry možno zaradiť flexibilitu v rozhodovaní a konaní na základe vývoja na finančných trhoch a meniacich sa potrebách štátu v oblasti dlhu a likvidity, s využitím poznatkov a skúseností z najlepšej komerčnej praxe v tejto oblasti. Agentúra sa bude usilovať o zavedenie „bankového režimu“ správy finančných prostriedkov vrátane eliminácie trhových rizík súvisiacich s riadením dlhu a likvidity spôsobom, aký používa komerčná prax. To znamená nielen riadenie už existujúcej pozície štátneho dlhu, ale aj riadenie rizík vyplývajúcich z potencionálnych zmien trhových úrokových sadzieb, výmenných kurzov a podobne.

K napĺňaniu predmetu svojej činnosti ARDAL v strednodobom výhľade predikuje použitie finančných a personálnych zdrojov v obdobnom rozsahu ako bol stanovený jej rozpočet na rok 2003, objemovo významnejšie položky možno očakávať iba v kategórii kapitálových výdavkov obstaraním štandardných informačných systémov pre vykonávanie obchodov s domácimi a zahraničnými bankami a ďalšími účastníkmi finančného trhu.

3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho poslanie

Kontrakt s Ministerstvom financií SR nie je uzatvorený.

4. Činnosti/produkty organizácie a ich náklady

Rozsah a definícia činností Agentúry pre riadenie dlhu a likvidity vyplýva zo zákona č.291/2002 Z.z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Agentúra reálne vznikla vo februári 2003 a v priebehu uplynulého roka realizovala svoje organizačné, personálne a informačné budovanie. Zároveň sa definoval a upresňoval rozsah činností, ktoré zostanú na Ministerstve financií, ktoré bude vykonávať Štátna pokladnica, Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity a Národná banka Slovenska schválením materiálu „Návrh na prerozdelenie činností a zodpovedností medzi Agentúrou pre riadenie dlhu a likvidity, Štátnou pokladnicou, Ministerstvom financií SR a Národnou bankou Slovenska poradou vedenia MF SR z augusta 2003. Z uvedeného dôvodu priradzovanie priamych a nepriamych nákladov k vykonávaným aktivitám organizácie nie je korektným údajom a z dôvodu zriadenia ARDAL v priebehu roka 2003 ani porovnateľným ukazovateľom k dosahovaným výsledkom predchádzajúcich rozpočtových období. Náklady Agentúry pre riadenie dlhu a likvidity sú kalkulované a sledované podľa rozpočtovej klasifikácie na jednotlivé položky a podpoložky štátneho rozpočtu. Čerpanie rozpočtových výdavkov ARDAL k 31.12.2003 predstavovalo 9 638 tis. Sk (59,5 % z rozpočtu). Detailnejšia špecifikácia výdavkov podľa rozpočtovej klasifikácie je uvedená v bode 5. Rozpočet organizácie.

ARDAL v ďalších rozpočtových obdobiach plánuje nielen sledovať a vyhodnocovať nákladovosť vykonávaných aktivít, ale aj definovať a pravidelne hodnotiť ukazovateľ efektivity svojej činnosti, a to zabezpečenie zdrojov krytia štátneho dlhu nižšími úrokovými sadzbami porovnaním k priemerným trhovým úrokovým sadzbám. Hodnotenie bude vykonávané porovnaním skutočne dosiahnutých úrokových nákladov na 1 Sk dlhu k úrokovým nákladom z priemerných trhových úrokových sadzieb na 1 Sk dlhu.

Vykonávané činnosti v roku 2003 ARDAL zabezpečovala pracovnou kapacitou 14 zamestnancov (podľa stavu k 31.12.2003, pozri bod 6. Personálne otázky).

5. Rozpočet organizácie

5.1 Rozpočtové opatrenia ich zhodnotenie

Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity požiadala celkom o vykonanie 7 rozpočtových opatrení.

Z uvedených rozpočtových opatrení boli 4 vykonané na základe splnomocnenia Ministerstva financií SR uznesením vlády SR č. 1231 z 13. 11. 2002 a v súlade s príslušnými ustanoveniami rozpočtových pravidiel. Išlo o tieto rozpočtové opatrenia:

- Rozpočtové opatrenie č. 13 zo 14. 2. 2003, ktorým stanovil rozpočet formou záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu ku vzniku ARDAL na rok 2003.
- Rozpočtové opatrenie č. 25 z 18. 8. 2003 riešilo povolené prekročenie rozpočtu bežných výdavkov (18 tis. Sk) a výdavkov na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné vyrovnania z titulu stanoveného zvýšenia miezd pre zamestnancov vo verejnej službe (13 tis. Sk).

- Rozpočtovým opatrením č. 36 z 8. 12. 2003 sa zabezpečilo krytie výdavkov na príplatky k nemocenskému a príplatok k podpore pri ošetrovaní člena rodiny v súlade so zákonom č. 312/2001 Z.z. o štátnej službe v znení neskorších zmien (20 tis. Sk) pri súčasnom viazaní mzdových prostriedkov v rovnakej výške.
- Rozpočtovým opatrením č. 47 z 29. 12. 2003 boli presunuté prostriedky v rámci programu 007 z rozpočtu Agentúry do rozpočtu DataCentra na dofinancovanie komunikačno-technologickej infraštruktúry MF SR v roku 2003 (1 000 tis. Sk).

Správca kapitoly vykonal ďalšie štyri rozpočtové opatrenia, ktorými sa presunuli kapitálové výdavky v rámci položiek a podpoložiek programu 007 (dňa 29. 4. 2003, 11.7. 2003, 12. 11. 2003 a 4. 12. 2003), ktorými sa spresnila výška výdavkov na nákup osobného auta, výpočtovej techniky, nákup kancelárskych strojov a spojovacej techniky. Týmto opatreniami kapitoly sa vytvorili predpoklady pre nevyhnutné vybavenie agentúry kapitálovými aktívami.

5.2 Závazné ukazovatele, upravený rozpočet

Agentúra vznikla k 1. 2. 2003 a rozpočet na rok 2003 jej bol stanovený Rozpočtovým opatrením č. 13 – povolené prekročenie limitu výdavkov zo 14. 3. 2003. Týmto rozpočtovým opatrením jej boli taktiež stanovené záväzné ukazovatele v rámci Programu 007 Štátna pokladnica v kapitole Ministerstvo financií SR presunom z kapitoly Všeobecná pokladničná správa takto:

Výdavky celkom (600+700)	17 045 tis. Sk
• Bežné výdavky (600)	15 045 tis. Sk
• Mzdy platy, služb. príjmy a ost. OV (610)	7 777 tis. Sk
• Bežné transféry (640)	0 Sk
• Kapitálové výdavky (700)	2 000 tis. Sk
• Obstaranie kapitálových aktív RO (710)	2 000 tis. Sk

Počet zamestnancov rozpočtových organizácií 35 osôb

Po premietnutí všetkých rozpočtových opatrení vykonaných v priebehu roku 2003 bol aktuálny upravený rozpočet k 31. 12. 2003 nasledovný:

Výdavky celkom (600+700)	16 190 tis. Sk
• Bežné výdavky (600)	14 063 tis. Sk
• Mzdy platy, služb. príjmy a ost. OV (610)	7 770 tis. Sk
• Bežné transféry (640)	20 tis. Sk
• Kapitálové výdavky (700)	2 127 tis. Sk
• Obstaranie kapitálových aktív RO (710)	2 127 tis. Sk

Počet zamestnancov rozpočtových organizácií 35 osôb

Uvedené ukazovatele, po úprave rozpočtu rozpočtovými opatreniami Ministerstva financií SR a správcom kapitoly, Agentúra dodržala a neprekročila.

5.3 Príjmy ARDAL

Upravený rozpočet na rok 2003 nepredpokladal žiadne príjmy Agentúry. V skutočnosti k 31. 12. 2003 predstavovali príjmy na príjmovom účte Agentúry zanedbateľný objem 162,50 Sk. Tento príjem predstavovali iba pripísané úroky z prostriedkov sociálneho fondu.

5.4 Výdavky ARDAL podľa ekonomickej klasifikácie

Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity k 31. 12. 2003 čerpala rozpočtové výdavky v objeme 9 638 tis. Sk, čo predstavuje 59,5 %-né plnenie rozpočtu, z toho bežné výdavky boli k ultimu roka vo výške 7 521 tis. Sk (53,5 % z rozpočtu). Kapitálové výdavky k 31.12. 2003 boli čerpané v objeme 2 118 tis. Sk, čo predstavuje 99,6 % rozpočtovaných výdavkov na obstarávanie kapitálových aktív. Ich čerpanie v jednotlivých štvrťrokoch zodpovedalo postupnému nábehu činností agentúry.

Čerpanie výdavkov (celkom) podľa jednotlivých štvrťrokov :

v tis. Sk

Obdobie	Výdavky celkom		Čerpanie spolu 2003	Čerpanie spolu 2002	% podiel z ročného čerpania prostr. celkom	% podiel čerpania 2003 k upravenému rozpočtu	% podiel plnenia 2003/2002
	Rozpočet 2003						
	schválený	upravený					
Skutočnosť' k 31.3. 2003	0	17 045	107	0	1,1	0,6	0
Skutočnosť' k 30.6. 2003	0	17 045	806	0	8,4	4,7	0
Skutočnosť' k 30.9. 2003	0	17 063	3 172	0	32,9	18,6	0

Skutočnosť k 31.12.2003	0	16 190	9 639	0	100,0	59,5	0
----------------------------	---	--------	-------	---	-------	------	---

5.4.1. Bežné výdavky

Čerpanie bežných výdavkov k 31. 12. 2003 predstavovalo 7 521 tis. Sk, z toho kategória Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania dosiahli objem 3 707 tis. Sk, poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní a Národného úradu práce 752 tis. Sk, tovary a ďalšie služby boli v objeme 3 059 tis. Sk. Bežné transfery (položka 643 – dávky štátnym zamestnancom) v závere roka rozpočtovým opatrením boli schválené vo výške 20 tis. Sk a skutočností čerpané vo výške 3 tis. Sk. Ostatné kategórie bežných výdavkov neboli rozpočtované a ani v skutočnosti sa nezaznamenalo žiadne plnenie.

5.4.1.1 Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania

Čerpanie kategórie 610 bežných výdavkov – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania k 31. 12. 2003 pozostávalo z položiek 611-Tarifný plat v objeme 1 844 tis. Sk, 612- Príplatky v objeme 376 tis. Sk a 614-Odmeny (Odmeny za kvalitné plnenie úloh, odmeny pri životnom jubileu a odmeny za mimoriadne úlohy) v objeme 1 487 tis. Sk. Čerpanie výdavkov v tejto kategórii, ktoré bolo rozpísané Ministerstvom financií SR formou upraveného limitu vo výške 7 770 tis. Sk. Skutočné čerpanie tohto limitu dosiahlo k 31. 12. 2003 výšku 3 707 tis. Sk, t.j. 47,7 %.

5.4.1.2 Poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní a Národného úradu práce

Čerpanie tejto kategórie výdavkov v objeme 752 tis. Sk, zodpovedá počtu zamestnancov, objemu vyplatených miezd a platov, ako aj platným právnym predpisom v oblasti sociálneho a zdravotného zabezpečenia a povinností voči Národnému úradu práce.

5.4.1.3 Tovary a ďalšie služby

Bežné výdavky kategórie 630-Tovary a ďalšie služby podľa stavu k 31. 12. 2003 boli čerpané vo výške 3 059 tis. Sk, čo je 70,6 %-né plnenie rozpočtu.

Položky rozpočtovej klasifikácie	Schválený rozpočet na rok 2003	Upravený rozpočet na rok 2003	Skutočnosť k 31.12.2003	tis. Sk % plnenia	
				3:2	3:1
A	1	2	3	4	5
610 - mzdy, platy a OOV	0	7 770	3 707	47,7	0
620 – poistné	0	1 941	752	38,7	0
630 - tovary a ďalšie služby v tom :	0	4 332	3 059	70,6	
631 - cestovné výdavky	0	290	267	92,1	0
632 - energia, voda, komunikácie	0	573	459	80,1	0
633 - materiál a dodávky	0	1 694	1 500	88,6	0
634 – dopravné	0	191	71	37,2	0
635 - rutinná a štandardná údržba	0	246	154	62,6	0
636 - nájomné za prenájom	0	11	3	27,3	0
637 - ostatné tovary a služby	0	1 327	605	45,6	0
640 - bežný transfer	0	20	3	15,0	0
600 - bežné výdavky	0	14 063	7 521	53,5	0

5.4.2. Kapitálové výdavky

Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity mala rozpočtovanú iba kategóriu 710 Obstarávanie kapitálových aktív v sume 2 127 tis. Sk. V priebehu roka rozpísané prostriedky upraveným rozpočtom využila v objeme 2118 tis. Sk t.j. na 99,6 %. Mimorozpočtové prostriedky ARDAL poskytnuté neboli. Všetky kapitálové výdavky mali charakter výdavkov na bežnú investičnú činnosť a súviseli s naplnením zámerov Programu 007 – Štátna pokladnica v agentúre.

Prehľad čerpania rozpočtových kapitálových výdavkov podľa jednotlivých štvrtrokov 2003:

v tis. Sk

Obdobie roku 2003	Kapitálové výdavky		Čerp. spolu 2003	Čerp. spolu 2002	% podiel z ročn. čerp. prostr. celkom	% podiel plnenia 2003 k upravenému rozpočtu	% podiel plnenia 2003/02
	Rozpočet 2003						
	Schvál.	Uprav.					
Skutočnosť' k 31.3.	0	2 000	0	0	0	0	0
Skutočnosť' k 30.6.	0	2 000	0	0	0	0	0
Skutočnosť' k 30.9.	0	2 000	1 024	0	48,3	51,2	0
Skutočnosť' k 31.12.	0	2 127	2 118	0	100,0	99,6	0

Z uvedených výdavkov boli obstarané nevyhnutné kapitálové aktíva – služobné auto v celkovej hodnote 768 tis. Sk, dva notebooky v hodnote 118 tis. Sk a rozmnožovací stroj, vybavený faxovou a skenerovou kartou v hodnote 138 tis. Sk, dva nábytkové pancierové trezory – 102 tis. Sk, farebná vosková tlačiareň 46 tis. Sk, zariadenie a prenos údajov Telerate (server, satelit) 296 tis. Sk, záznamové nahrávacie zariadenie piatich liniek 298 tis. Sk, modul pre nahrávanie dvoch faxov 72 tis. Sk, fax 31 tis. Sk, Cisco Catalyst – pripojenie na server 37 tis. Sk. Týmto základným vybavením sa vytvorili prvotné predpoklady pre funkčnosť a sprevádzkovanie činnosti Agentúry.

Rozpočet ARDAL nepredpokladal a ani v skutočnosti sa nezaznamenalo žiadne plnenie výdavkov súvisiacich s poskytovaním úverov a pôžičiek, účastín a majetku a so splácaním úverov (800) a s prevodom prostriedkov (900).

5.5 Výdavky rozpočtovej organizácie podľa funkčnej klasifikácie

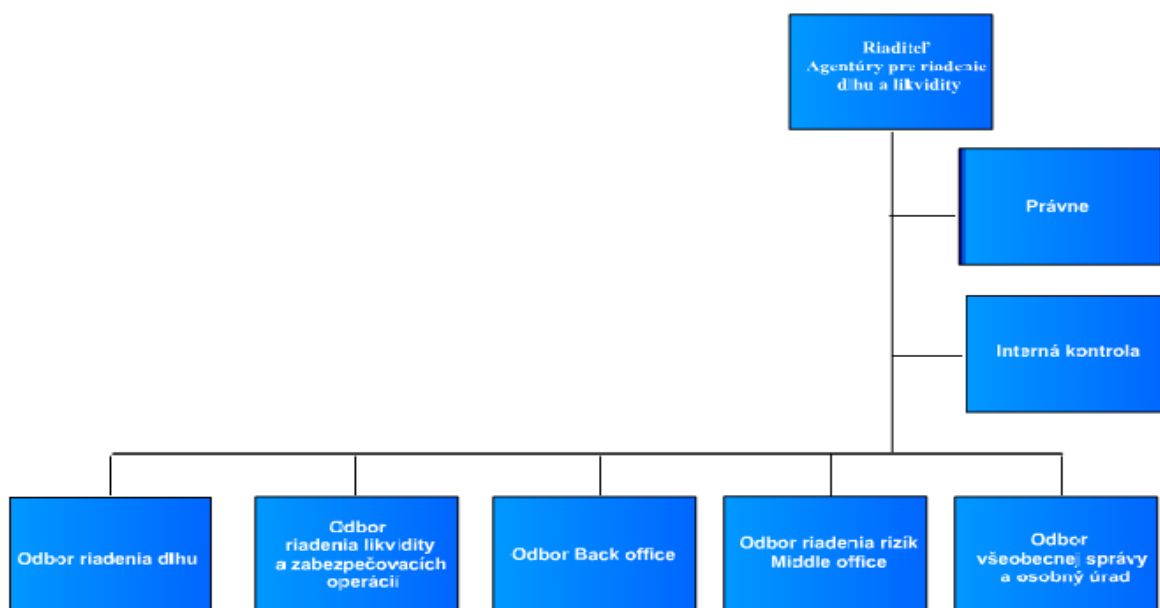
Funkčná klasifikácia výdavkov ARDAL je evidovaná len v podtriede 0112 (finančná a rozpočtová oblasť) v objeme 16 190 tis. Sk, z toho bežné výdavky vo objeme 14 063 tis. Sk a kapitálové výdavky 2 127 tis. Sk. V priebehu roka skutočné výdavky predstavovali 9 639 tis. Sk, z toho bežné výdavky boli 7 521 tis. Sk a kapitálové výdavky 2 118 tis. Sk

6. Personálne otázky

K 31. 12. 2003 v ARDAL pracovalo 14 zamestnancov, z toho 10 v štátnej službe a 4 vo verejnej službe. Od 1. 1. 2004 nastúpila ďalšia zamestnankyňa do štátnej služby a v súčasnosti sa pripravuje prijatie ďalších zamestnancov do štátnej služby.

Pomalé napĺňanie zamestnancov a tomu zodpovedajúce relatívne nízke plnenie ročného rozpočtu ovplyvňuje viacero dôvodov. Z nich za jeden z najväznejších možno považovať skutočnosť, že pri možnom mzdovom ohodnotení práce podľa mzdových taríf štátnych zamestnancov sa veľmi ťažko získavajú vhodní zamestnanci s odbornými a jazykovými predpokladmi pre prácu v ARDAL, s dostatočnými praktickými skúsenosťami na finančnom a bankovom trhu ako aj na trhu s cennými papiermi. O týchto skutočnostiach sme informovali aj Úrad pre štátnu službu. Ďalším vážnym problémom je aj zdĺhavosť procesu prijímania zamestnancov podľa zákona č. 312/2001 Z.z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, počas ktorého často vybraný zamestnanec stratí o prácu záujem, resp. získa na trhu práce lepšie platené miesto.

Organizačná štruktúra ARDAL

7. Ciele a prehľad ich plnenia

Z programu 007 – Štátna pokladnica boli v roku 2003 aktuálne ciele, na ktorých realizácii by sa mala agentúra podieľať. Zámerom tohto programu bolo zabezpečiť komplexný manažment verejných financií, riadenie hotovosti, dlhu, ako aj investovanie krátkodobých prebytkov likvidity verejnej správy, centralizácie príjmov a realizáciu verejného rozpočtu, správu pohľadávok a záväzkov štátneho rozpočtu a zabezpečovať jeho dennú likviditu, zdokonaľovať proces realizácie rozpočtu, znížiť náklady na obsluhu štátneho dlhu.

V uvedenom programe boli definované dva konkrétne ciele:

1. Efektívne riadiť verejné financie a dennú likviditu štátneho rozpočtu tak, aby výška zostatku na jedinom účte riadená finančným plánovaním bola minimálne 0.
2. Efektívne riadiť štátny dlh za účelom minimalizácie štátneho dlhu.

V priebehu roka 2003 sa takto formulované ciele označili za nepresné a ťažko merateľné a z tohto pohľadu neohodnotiteľné. V spolupráci si Ministerstvom financií SR došlo pre rok 2004 k spresneniu a k novej formulácii cieľa.

Plnenie uvedených cieľov v roku 2003 nebolo aktuálne taktiež z dôvodu, že zahájenie rutínnej prevádzky projektu štátnej pokladnice a s tým súvisiacej implementácie informačného systému Štátnej pokladnice (ďalej len „IS“) sa predpokladalo k 1. 1. 2004. Tejto skutočnosti zodpovedajú aj zmluvne dohodnuté termíny s dodávateľom IS Hewlett-Packard (ďalej len „HP“).

Napriek uvedenému stavu možno konštatovať, že ARDAL už v priebehu uplynulého roka začala aktívne plniť rozhodujúce úlohy súvisiace s projektom štátnej pokladnice. V spolupráci s Ministerstvom financií SR vypracovala koncepčný materiál „Stratégia riadenia štátneho dlhu na roky 2004-2006“, ktorý bol schválený vládou SR. V priebehu roka 2003 v spolupráci s Ministerstvom financií SR a ŠP bol prerokovaný materiál „Prerozdelenie činnosti a zodpovedností medzi Ministerstvom financií SR, ARDAL, ŠP a NBS“ v oblasti riadenia dlhu a likvidity. Implementácia tohto materiálu spolu s fungovaním systému ŠP prinesie do dennej riadiacej praxe štátnych financií novú kvalitu a úsporu výdavkov štátneho rozpočtu, čím sa tento proces stane porovnateľným s bežným štandardom krajín Európskej únie.

Strategickým cieľom ARDAL v roku 2004 bude prechod na aktívny spôsob riadenia dlhu a likvidity. Pre naplnenie strategického cieľa bude potrebné v roku 2004 zabezpečiť :

- postupnú reštrukturalizáciu portfólia štátneho dlhu s cieľom eliminácie refinančného a úrokového rizika,
- zavedenie pravidelných analýz dlhového portfólia a trhových rizík s ním spojených,
- vypracovanie interných predpisov a pracovných postupov pre systém riadenia štátneho dlhu a trhových rizík vrátane využitia derivátových nástrojov v rámci pôsobnosti MF SR,
- zmodernizovanie systému aukčného predaja a prechod na elektronický spôsob účasti investorov v primárnych aukciách,
- pokúsiť sa spolu s ostatnými inštitúciami pôsobiace na kapitálovom trhu o zlepšenie likvidity štátnych cenných papierov o získanie väčšieho zastúpenia zahraničných investorov na dlhu SR,
- prostredníctvom legislatívnych a inštitucionálnych zmien postupne štandardizovať a zjednodušiť vyporiadanie štátnych cenných papierov,
- v spolupráci s domácimi a zahraničnými investormi prehodnotiť myšlienku zavedenia systému primárnych dilerov,

- výrazne zlepšiť komunikáciu s domácim a zahraničným finančným trhom, najmä bankami, pravidelne prezentovať výsledky riadenia dlhu a rámcovo vopred informovať o strategických zámeroch riadenia dlhu.

Napĺňanie stanoveného strategického cieľa v priebehu roka 2004 vyprofiluje Agentúru pre riadenie dlhu a likvidity na inštitúciu, ktorá autonómne na základe schválených predpisov a limitov riadi štátny dlh a likviditu štátnych financií. Bezproblémové refinancovanie štátneho dlhu, predstavuje kľúčovú úlohu Agentúry v roku 2004.

Inštitucionálne dobudovanie Agentúry prinesie aktívne riadenie a zníženie trhových rizík a významné zníženie operačného rizika súvisiaceho s procesným riadením štátneho dlhu. Proces riadenia likvidity sa podstatným spôsobom skvalitní po zapojení všetkých plánovaných inštitúcií do systému Štátnej pokladnice. Aktívnym riadením cash flow Štátnej pokladnice a ostatných štátnych financií sa dosiahne úspora rozpočtových prostriedkov v oblasti výdavkov spojených s krytím deficitu štátneho rozpočtu.

8. Hodnotenie a analýza vývoja ARDAL v roku 2003

V uplynulom roku ARDAL navrhovala a spolupracovala pri tvorbe koncepčných materiálov v oblasti riadenia dlhu a likvidity („Stratégia riadenia štátneho dlhu na roky 2004-2006“), kompetencií („Prerozdelenie činnosti a zodpovednosti medzi MF SR, ARDAL, ŠP a NBS“, „Harmonogram preberania činnosti a agendy z MF SR“) a realizovala ďalšie úlohy súvisiace s projektom Štátnej pokladnice a predmetom svojej činnosti :

- pripravovala návrhy legislatívnych zmien zákona č. 291/ 2002 Z.z. o Štátnej pokladnici, zákona č. 386/2002 Z.z. o štátnom dlhu a zárukách, zákona č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch, zákona č. 530/1990 Z.z. o dlhopisoch a ďalších súvisiacich zákonov, predpisov a nariadení, ktoré bolo nevyhnutné novelizovať v oblastiach zjednotenia terminológie v oblasti riadenia dlhu a likvidity, nadväznosti a prerozdelenia činnosti medzi MF SR, ŠP a ARDAL, zaradenia ARDAL medzi členov centrálneho depozitára, zabezpečenia jednoznačnosti niektorých ustanovení pri vydávaní štátnych cenných papierov a pri operáciách ARDAL na finančnom trhu,
- s cieľom kvalitnej prípravy prevádzky ARDAL a riadenia likvidity na Jedinom účte Štátnej pokladnice a Jedinom účte štátu, v priebehu uplynulého roka boli komplexne zmapované prevádzkové procesy ŠP a doladované prevádzky ARDAL s prevádzkou ŠP a s postupmi NBS, ktorá zabezpečuje vyporiadanie platieb ŠP,
- súčasťou implementácie projektu Štátnej pokladnice, bola aj implementácia informačného systému ARDAL, kde Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity spolupracovala s dodávateľmi informačného systému na jeho nastavení, testovaní a zapracovaní špecifikácií, ktoré v súlade s vykonávaním svojej činnosti bude pri správe schodku štátneho rozpočtu, štátneho dlhu a zabezpečovaní likvidity vykonávať. Súčasne počas roka 2003 spolupracovala na implementácii IS k evidencii vykonaných obchodov a spracovaniu podkladov pre ich vyporiadanie a riadenie rizík (Finance Kit), informačného a komunikačného systému na uzatváranie obchodov na medzibankovom trhu (Reuters Dealing 3000), komplexnej informačnej služby o dianí na finančných trhoch (Active 8, Reuters 3000 Extra) a medzibankového účtovacieho systému BIPS,
- spolupracovala so ŠP, dodávateľom IS - HP na špecifikácii účtovných postupov, ktorými sa bude účtovať o transakciách ARDAL. Súčasťou tohto procesu je i vyselektovanie operácií, ku ktorým pripravuje nový režim ich obehu, spracovania a vyporiadania s cieľom jeho racionalizácie, zníženia počtu manuálnych vstupov a odbúrania administratívy, a tým aj zníženie rizík s tým spojených,
- Manažment ARDAL zorganizoval a zúčastnil sa množstva prezentácií, stretnutí, pracovných a obchodných rokovaní s domácimi, ale najmä zahraničnými autoritami, finančnými a bankovými inštitúciami, investormi, médiami a pod., ktorými sa ďalej zvýšila autorita, akceptovateľnosť a opodstatnenosť ARDAL pri modernom riadení verejných financií.

V máji 2003 ARDAL sprostredkovala pre Ministerstvo financií SR emisiu zahraničných cenných papierov na splatenie dvoch zahraničných emisií. Emisia cenných papierov bola v objeme 500 mil. EUR, ktorá bola v novembri 2003 zvýšená o 250 mil. EUR z dôvodu výhodných emisných podmienok. Z hľadiska ceny je to najúspešnejšia emisia zahraničných štátnych cenných papierov v stredoeurópskom regióne vrátane Slovinska v histórii. V tejto súvislosti uvádzame, že touto emisiou sa ročne znížili náklady na krytie dlhu približne o 1 mld. Sk a celkove do splatnosti emisie 2 mld. Sk.

Počas roka 2003 ARDAL podstatným spôsobom ovplyvnila vydávanie štátnych cenných papierov, navrhla zmeny v emisnom kalendári a prispôbila obchodné podmienky nových štátnych dlhopisov požiadavkám investorov, čím sa zvýšil dopyt po štátnych dlhopisoch SR na domácom trhu a došlo k výraznej úspore rozpočtových prostriedkov v kapitole štátny dlh. Inicializovala zhodnocovanie voľných finančných prostriedkov na termínovaných vkladoch, čím sa oproti pôvodnému plánu zvýšili príjmy kapitoly štátny dlh.

Hodnotenie organizácie Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity za rok 2003 zo strany ústredného orgánu

Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity vznikla v roku 2003 v rámci reformy riadenia verejných financií, ktorá sa začala v roku 2002. Hlavným cieľom v tejto oblasti bol prechod k aktívnemu riadeniu dlhu a likvidity v súlade s vývojovými tendenciami v krajinách s rozvinutou trhovou ekonomikou.

Agentúra začala pôsobiť aktom vymenovania jej riaditeľa od 1.2.2003. V priebehu roka sa realizovalo organizačné, personálne, technické a informačné zabezpečenie činnosti organizácie. Uskutočnil sa prevod agendy z ministerstva na Agentúru pre riadenie dlhu a likvidity. Prerozdelenie sa a doladil rozsah činností spojených s riadením dlhu a likvidity za okruh verejných financií, ktoré zostávajú na MF SR, a ktoré spadajú do kompetencie Štátnej pokladnice a Agentúry. Na novozriadenú Agentúru sa presunulo operatívne riadenie dlhu a likvidity, kým strategicko-koncepcné riadenie štátneho dlhu zostáva v kompetencii MF SR.

Za pozitívny prínos fungovania Agentúry v roku 2003 pre ministerstvo možno považovať organizačné a technické zabezpečenie vydania emisie štátnych dlhopisov v zahraničí a posudzovanie úverových podmienok prijímaných úverov od Svetovej banky pre oblasť modernizácie zdravotníctva.

V roku 2003 sa vytvorili predpoklady pre efektívne fungovanie Agentúry. Predpoklady boli vytvorené nielen v oblasti organizačno-personálnej, ale tiež v oblasti odbornej, kde okrem špecifikácie hlavných úloh bola v spolupráci s MF SR vypracovaná Stratégia riadenia štátneho dlhu do roku 2006.

Dobrá pripravenosť Agentúry dokumentuje a potvrdzuje jej fungovanie a kooperácia s MF SR od začiatku roka 2004. Agentúra rozhoduje o výsledkoch jednotlivých emisií transparentne, obozretne a nákladovo efektívne. Všetky dôležité aktivity a plány – harmonogram vydávania štátnych cenných papierov, emisné podmienky pre štátne dlhopisy – sú včas sprístupňované verejnosti na webovej stránke Agentúry.

9. Hlavné skupiny užívateľov výstupov ARDAL

Ministerstvo financií SR :

- pri vypracovaní stratégie financovania štátneho dlhu, realizácii a zabezpečení plnenia stratégie riadenia štátneho dlhu v zmysle dokumentu schváleného vládou SR,
- schvaľuje zásady pre stanovovanie limitov pre riadenie dlhu a likvidity,
- účtovanie a vedenie evidencie štátneho dlhu na základe predloženia údajov z ARDAL,
- zaúčtovanie finančných operácií uzatvorených pri riadení dlhu, likvidity a zabezpečovacích operácií na základe predloženia údajov z ARDAL,
- podklady na rokovanie "Výboru pre riadenie dlhu" a implementácia výsledkov rokovaní "Výboru pre riadenie dlhu" do realizácie riadenia dlhu,
- stanoviská a analýzy k podmienkam pôžičiek a úverov - dlhu neuplatniteľného na trhu,
- na rokovaní Odbornej komisie pre vládne úvery a štátne záruky,
- pripomienky k návrhu rozpočtu kapitoly Štátny dlh na nasledujúci rok.

Štátna pokladnica

- údaje na účely účtovania a vedenia evidencie o finančných operáciách na finančnom trhu s dočasne voľnými prostriedkami na jedinom účte ŠP a na základe povolenia ŠP,
- údaje na účely účtovania a vedenia evidencie o finančných operáciách s investičnými nástrojmi vrátane operácií s finančnými derivátmi na preklopenie dočasného nesúladu medzi príjmami a výdavkami štátneho rozpočtu v rozpočtovom roku a na zabezpečenie likvidity na jedinom účte ŠP.

Národná banka Slovenska

- štatistiky o obchodoch realizovaných na finančných trhoch,
- podklady pre vyporiadanie cenných papierov,
- informácie o očakávanom cash flow verejných financií a pripravovaných finančných operáciách.

Inštitút finančnej politiky

- podklady pri vypracovávaní analýz a prognóz vývoja finančného trhu,
- podklady pre analýzy vývoja verejných financií.

Komerčné banky

- realizácia a vyporiadanie medzibankových obchodov podľa schválených kompetencií a úverových limitov,
- harmonogram emisií štátnych cenných papierov.

Finančné inštitúcie

- účastníci aukcie /emisie štátnych cenných papierov,
- správca/manažér emisie štátnych cenných papierov,
- harmonogram emisií štátnych cenných papierov.

Ostatné subjekty a široká verejnosť

- v zmysle zákona č.211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám.